

บทที่ 1

บทนำ

หลักการและเหตุผล

ประเทศไทยเป็นประเทศหนึ่งที่ได้รับการยกย่องว่ามีศักยภาพในด้านการทำประมงมากที่สุด ซึ่งมีผลผลิตโดยรวมสูงถึง 1 ใน 10 ประเทศของโลกมาเป็นเวลากว่า 20 ปีแล้วและในส่วนของ การส่งออก ประเทศไทยเป็นผู้ส่งออกสินค้าสัตว์น้ำที่มียอดสูงที่สุดของโลกด้วยมูลค่าประมาณ 120,000 ล้านบาทต่อปี คิดเป็นประมาณร้อยละ 10 ของมูลค่าการส่งออกทั้งประเทศและหากจะ เทียบกับมูลค่าการส่งออกของสินค้าเกษตรทั้งหมดสูงถึงร้อยละ 33 และตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2506 จนถึง ปัจจุบัน มียอดการส่งออกสินค้าสัตว์น้ำของประเทศเกินดุลและมีมูลค่าสูงมากจนถึงปัจจุบัน (ขวัญสุวรรณ อติโพธิ, 2545 : 9) นอกจากนี้ทางด้านผลผลิตที่ได้จากการทำประมงภายในประเทศก็มี ปริมาณที่เพิ่มขึ้น คือ จำนวน 3,385,000 ตันในปี 2536 เพิ่มขึ้นเป็น 3,626,000 ตันในปี 2542 (อติศักดิ์ ศรีสรรพกิจ, 2545 : 10) จากข้อมูลดังกล่าวนี้ได้ว่าอุตสาหกรรมประมงเป็นอีกภาค การผลิตหนึ่งที่มีบทบาทสำคัญและเป็นกลไกในการขับเคลื่อนระบบเศรษฐกิจของประเทศ และมีความสำคัญอย่างยิ่งกับระดับครองชีพของประชาชนภายในประเทศ

อุตสาหกรรมประมงของไทย เป็นอุตสาหกรรมที่มีความสำคัญเป็นอย่างมากต่อการ พัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมของประเทศ ทั้งนี้เนื่องจากบทบาทของอุตสาหกรรมประมงที่มีต่อ ประเทศ อันได้แก่ เป็นแหล่งผลิตอาหารโปรตีนที่มีคุณภาพสูง ทำให้ผู้บริโภคมีสุขภาพสมบูรณ์ และแข็งแรง ปัญญาดี อันทำให้มีทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพ สามารถเป็นพลังในการพัฒนา ประเทศให้เจริญก้าวหน้าไปได้อย่างรวดเร็ว และก่อให้เกิดการจ้างงาน ดังนั้น อุตสาหกรรมประมง ก่อให้เกิดการสร้างงานแก่สังคมไทย ในด้านการจับสัตว์น้ำ การเพาะเลี้ยง การแปรรูป และการ ตลาด เป็นต้น อุตสาหกรรมประมงยังสร้างรายได้ให้กับประเทศ คือ ผลผลิตสัตว์น้ำที่นอกเหนือ จากการบริโภคภายในประเทศแล้ว ยังสามารถส่งออกไปต่างประเทศเพื่อทำรายได้ให้กับประเทศปีละ กว่าแสนล้านบาท และที่สำคัญยังก่อให้เกิดอุตสาหกรรมต่อเนื่องต่าง ๆ เช่น การแปรรูปสัตว์น้ำ ห้องเย็น โรงงานน้ำแข็ง ตู้ต่อเรือ และอื่น ๆ เป็นต้น (อำพร เลาวพงษ์, 2544 : 1)

จังหวัดสมุทรสงคราม เป็นแหล่งของอุตสาหกรรมประมงและอุตสาหกรรมต่อเนื่อง ที่สำคัญอีกแห่งหนึ่ง เนื่องจากเป็นจังหวัดที่ตั้งอยู่บริเวณอ่าวไทยและเป็นแหล่งเพาะเลี้ยงกุ้งน้ำเค็ม แหล่งใหญ่ในประเทศ โดยมีพื้นที่เพาะเลี้ยงประมาณ 50,000 ไร่ ผลผลิตรวมของการประมงและ

เพาะเลี้ยงชายฝั่งมากกว่า 75,000 ตัน คิดเป็นมูลค่าปีละประมาณ 1,125 ล้านบาทขึ้นไป (สหกรณ์ประมงแม่กลอง, 2541 : 39) ประชากรในจังหวัดทำอาชีพการประมงร้อยละ 10 ของประชากรทั้งหมด (ข้อมูลการตลาดจังหวัดสมุทรสงคราม, 2543 : 14)

จังหวัดสมุทรสงครามมีตลาดกลางสำหรับสัตว์น้ำ ซึ่งจัดตั้งขึ้นในรูปแบบของสหกรณ์ คือ “สหกรณ์ประมงแม่กลอง จำกัด” ในการส่งเสริมของกรมการค้าภายในกระทรวงพาณิชย์และกรมส่งเสริมสหกรณ์กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการกระจายสัตว์น้ำไปยังผู้บริโภคโดยตรงและอุตสาหกรรมแปรรูปทั้งในและจังหวัดใกล้เคียง ตลาดปลาได้เปิดบริการเมื่อวันที่ 6 พฤษภาคม 2532 มีเนื้อที่ประมาณ 3 ไร่ 2 งาน มีความกว้าง 16 เมตร ยาว 71 เมตร สามารถบรรจุรถบรรทุกปลาได้ 30 คัน มีอาคารที่ทำการด้านหน้า พื้นตลาดเป็นพื้นคอนกรีตเสริมเหล็กเติมพื้นที่ คือ 3 ไร่ 2 งาน มีการจัดการด้านสาธารณูปโภคเพียงพอ จากการศึกษา พบว่า ในแต่ละวันมีจำนวนผู้มาใช้บริการตลาดปลาเป็นจำนวนมากและเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยดูจากปริมาณบรรทุกรถปลาเข้ามาจำหน่ายในปี 2542 จำนวน 21,891 คัน เพิ่มขึ้นเป็น 24,194 คันในปี 2544 และปริมาณปลาปี 2542 จำนวน 199,561 ตัน คิดเป็นมูลค่า 2,076 ล้านบาท เพิ่มขึ้นเป็น 261,081 ตัน คิดเป็นมูลค่า 2,935 ล้านบาทในปี 2544 (บุญศิริ วัชรารักษ์กุล, 2546 : 1)

ตลาดปลาสหกรณ์ประมงแม่กลอง เป็นศูนย์กลางของแหล่ง “ตลาดปลา” ใหญ่ที่สุดโดยมีหน้าที่ในการกระจายสัตว์น้ำที่สำคัญ และมีบทบาทในการส่งเสริมอุตสาหกรรมประมงและอุตสาหกรรมต่อเนื่อง และเป็นแหล่งสร้างรายได้ให้กับประชากรทั้งในและจังหวัดใกล้เคียงอย่างมาก และจากการตระหนักถึงความสำคัญของตลาดปลา ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาสหกรณ์จึงได้ทำการพัฒนาและปรับปรุงเพื่อให้ตลาดปลามีความสะดวก สะอาดถูกต้องตามหลักสุขาภิบาลตลาด ได้มาตรฐาน มีความเหมาะสม เพียงพอแก่ผู้ใช้บริการ โดยได้ดำเนินการต่อเติมอาคาร ปรับพื้นที่บริเวณลานจอดรถ จัดทำระบบบำบัดน้ำเสียและขยายพื้นที่ขายปลาจากจำนวน 28 ลีต เป็น 60.50 ลีตในปัจจุบัน (สหกรณ์ประมงแม่กลอง, 2541 : 41) แต่อย่างไรก็ตาม จากการศึกษาแนวโน้มการขยายตัวทางอุตสาหกรรมประมง และนโยบายพัฒนาการประมงแห่งชาติ ซึ่งคาดว่าอนาคตของการประมงไทยยังมีโอกาสที่จะขยายตัวอีกมาก อาจส่งผลกระทบต่อตลาดปลาสหกรณ์ที่มีอยู่ไม่สามารถรองรับความต้องการของผู้ใช้บริการได้อย่างเต็มที่

จากสัดส่วนที่เพิ่มขึ้นเป็นผลทำให้พื้นที่ของตลาดปลาสหกรณ์ประมงแม่กลองที่มีอยู่ไม่เพียงพอแก่การให้บริการแก่ผู้มาใช้บริการ จึงเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้สมาชิก และชาวประมงบางส่วนต้องนำสัตว์น้ำที่จับมาได้จำนวนมากไปจำหน่ายยังสะพานปลามหาชัย ตลาดทะเลไทย จังหวัดสมุทรสาคร และสะพานปลากรุงเทพมหานคร ทำให้ต้องสูญเสียค่าใช้จ่าย และเวลาในการเดินทาง ทำให้คุณภาพของสินค้า คือ ความสดลดลงในระหว่างการขนส่ง เพื่อเป็นการส่งเสริม

การประกอบอาชีพประมงและรองรับความต้องการของสมาชิกชาวประมงจึงจำเป็นต้องทำการศึกษาทัศนคติของลูกค้านักค้าต่อตลาดปลาสหกรณ์ประมงแม่กลอง เพื่อนำข้อมูลมาเป็นแนวทางในการวางแผนเพื่อขยาย และพัฒนาปรับปรุงตลาดปลาสหกรณ์ประมงแม่กลองให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บริการและเป็นไปตามนโยบายของกรมประมงในส่วนของการส่งเสริมและพัฒนาการตลาดสัตว์น้ำและผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำให้มีมาตรฐาน และการส่งเสริมพัฒนาอาชีพชาวประมง

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาทัศนคติของลูกค้านักค้าต่อตลาดปลาสหกรณ์ประมงแม่กลอง ในอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสงคราม

ขอบเขตการศึกษา

1. ขอบเขตเนื้อหา การศึกษานี้เป็นการศึกษาถึงทัศนคติของลูกค้านักค้าต่อตลาดปลาสหกรณ์ประมงแม่กลองในอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสงคราม
2. ขอบเขตประชากร ในการศึกษาครั้งนี้ขอบเขตประชากรคือ ลูกค้านักค้าที่เข้ามาซื้อสัตว์น้ำทะเลในตลาดปลาสหกรณ์ประมงแม่กลอง ในอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสงคราม

ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา

1. ทราบถึงทัศนคติของลูกค้านักค้าต่อตลาดปลาสหกรณ์ประมงแม่กลอง ในอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสงคราม
2. เป็นแนวทางประกอบการวางแผนพัฒนาและปรับปรุงการขยายตลาดปลาสหกรณ์ประมงแม่กลอง ในอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสงคราม

นิยามศัพท์ที่เกี่ยวข้อง

ทัศนคติ หมายถึง ความคิดความเชื่อ ความรู้สึก และแนวโน้มพฤติกรรมของผู้เข้ามาใช้บริการตลาดปลา ที่มีต่อปัจจัยส่วนประสมการตลาดบริการ ได้แก่ ผลิตภัณฑ์และบริการ ราคา สถานที่และการจัดจำหน่าย การส่งเสริมการตลาด บุคคล หลักฐานทางกายภาพ และกระบวนการต่าง ๆ

ลูกค้า หมายถึง ผู้ที่มาซื้อปลา ณ ตลาดปลาสหกรณ์ประมงแม่กลอง ในอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสงคราม ซึ่งได้แก่ เจ้าของหรือตัวแทนบริษัทห้องเย็น ห้างร้าน ร้านค้า รวมทั้งประชาชนที่เป็นลูกค้ารายย่อยทั่วไป

ตลาดปลาสหกรณ์ หมายถึง ตลาดปลาสหกรณ์ประมงแม่กลอง ในอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสงคราม ซึ่งจัดตั้งขึ้นโดยสมาชิกที่ประกอบการประมงในเขตจังหวัดสมุทรสงครามและจังหวัดใกล้เคียง

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved